

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Γιὰ τὴν Ἑλλάδα Δρ. 10. - Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ
Φρ. 20.

20 λεπτά τὸ φύλλο λεπτά 20

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ: Στὰ κίσκια τῆς Πλατείας Συντάγματος, Ὁμόνοιας, Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, Σταθμὸς Τροχιδρόμου (Ὁφθαλμιατρεῖο), Βουλῆς, Σταθμὸς ὑπόγειου Σιδηρόδρομου (Ὁμόνοια), στὸ καπνοπωλεῖο Μανωλακάκη (Πλατεία Στουρνάρα, Ἐξάρχεια) στὰ βιβλιοπωλεῖα «Ἐστίας» Γ. Κολάρου καὶ Σακέτου (ὁδὸς Σταδίου, ἀντικρὺ στὴ Βουλῆ).

Ἡ συντρομὴ πλερώνεται μπροστὰ κ' εἶναι ἐνὸς χρόνου πάντα.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

Κ Α Ι

ΠΡΑΜΑΤΑ

«ΠΡΕΠΕΙ

νά διορθωθῶμε γιατί ἀλλιώδῃ πάει, σβήνουμε ὡς Κράτος». Τὸ εἶπαν τόσοι καὶ τόσοι, τὸ εἶπε καὶ ὁ Κωσταγερακάρης πατώντας τὴ σανίδα τῆς Καρμανιώλας, λίγες στιγμὲς πρὶν πέσει τὸ κεφάλι του στὸ σάκκο. Πρέπει νά διορθωθῶμε! Καὶ νά ποῦ μερικὲς Ἀθηναϊκὲς φημερίδες, οἱ περσύτερες δὲ, τόσο σεβαστήκανε τὴν τελευταία θέληση τοῦ μακαρίτη ὥστε ἀμέσως ἀρχινήσανε νά μᾶς διορθώνουνε ξεφουρνίζοντας ψευτιὲς ἀδιάντροπες μὲ τὸ σακκί, λόγια ἀνόητα καὶ λόγια φαῦλα, τάχα πὼς τὸ εἶπε ὁ Κωσταγερακάρης, ὁ ἴδιος ποῦ μᾶς ἔδωσε τὴ σωτήρια αὐτὴ συμβουλὴ.

Ὁ μακαρίτης—ἂν πιστέψουμε τὴν «Ἐστία» καὶ μὴ δὴν ἀκόμα φρονιμὲς φημερίδες ποῦ δὲ ζητήσανε νὰ τὸν κάνουν ἀνάγνωσμα—εἶπε λίγα λόγια καὶ ζουμερὰ, μίλησε δηλ. σὰ φιλόσοφος ποῦ βαδίζοντας στὸ θάνατο, ἀντὶ νά καταραστῆ καὶ νά βροῖσει, ξεχνάει ὀλοσδιόλου τὸν ἐαυτὸν καὶ φροντίζει γιὰ τὸ γενικὸ καλὸ. Δικαιούνη δὲν ἔχουμε, εἶπε ἡ Βουλὴ μᾶς ἔφαγε ἢ πολιτικὴ ἐξαχρείωση ἔφτασε στὸ ἀπροχώρητο καὶ στὸ τέλος, πὼς πρέπει νά διορθωθῶμε ἃ θέλουμε νά ζήσουμε ὡς Κράτος. Ἐνα μονάχα ξέχασε νά πεῖ ὁ μακαρίτης, νά παρακαλέσει τὸν τύπο νά μὴν τοῦ ρεζιλέψει τὰ τελευταῖα λόγια του καὶ τοῦ τὰ κάνει ἀνάγνωσμα, γιατί μ' αὐτὸν τὸν τρόπο ἀντὶ νά διορθωθεῖ τὸ Κράτος ξεχαρβαλώνεται.

Ἄ μιλοῦσε ἔτσι καὶ ἂν τὸ παρακάλιο του ἔπιανε τόπο, δὲ θὰ διαβάσαμε τίς ἀηδίες ποῦ διαβάσαμε στὶς ἐφημερίδες καὶ δὲ θὰ γινότανε τόσοσ λόγος γιὰ κάποιον «Κύκλο» ποῦ ὄργανό του χαρακτηρίστηκε ὁ Κωσταγερακάρης—γιὰ κάποιον φαῦλο καὶ κὺκλο ὀλοσδιόλου φανταστικὸ ποῦ τὸν ἐδημιούργησε πενταρολογώντας ἢ φαῦλη μερίδα τοῦ τύπου, μὲ τὸ συμπάθειο. Μὲ τέτιον τύπον ὁ τύπος ποιεῖ δὲ θὰ διορθωθεῖ, ἀκόμα καὶ ἂν τὸν προστατέψουνε χίλιοι Κωσταγερακάρηδες. Ποῦ καταστήσαμε!

ΕΝΑ

ἀπὸ τὰ δύο, εἶπαν οἱ ἐμπόροι μᾶς ἢ μᾶς δίνετε ἀστυφύλακες ἱκανοὺς καὶ τίμιους καὶ μᾶς φυλάξουν τὰ μαγαζιά μας τὴ νύχτα, ἢ διαλέγουμε μερικοὺς ἀθρώπους τίμιους, τοὺς πλερώνουμε ἀπὸ τὴν τσέπη μας καὶ τοὺς βάζουμε νά μᾶς φυλάξουν τίς περιουσίες μας.

Δὲν ξέρουμε ἂν ἀπάντησε ἢ ὄχι ἡ Κυβέρνηση καὶ τί ἀπάντησε. Προτιμώτερο ὅμως θῆναι τὸ δεύτερο, νά γίνει δηλ. ἓνα σῶμα ξεχωριστὸ μὲ ἰδιωτικὸς νυκτοφύλακες ποῦ νά φυλάει τὰ μαγαζιά καὶ ἀπὸ τοὺς λωποδύτες καὶ ἀπὸ... τοὺς ἀστυφύλακες. Γιατί τόπαμε χίλιες φορὲς, μᾶς χρειάζεται μιὰ δεύτερη Ἀστυνομία ποῦ νά μᾶς φυλάει ἀπὸ τὴν Ἀστυνομία μας.

ΜΙΑ

τροποποίηση ποῦ προτάθηκε, μαζὶ μὲ τίς ἄλλες, στὸν κανονισμὸ τῆς Βουλῆς δὲ μᾶς φαίνεται καὶ τόσο εὐλικρινῆς. Ὑστερα, λέει, ἀπὸ κάθε ἐνσταση γιὰ τὴν ἀπαρτία, ὁ Πρόεδρος ἔχει τὸ δικαίωμα, πρὶ διαβάσει τὸν καταλογὸ, νά διακόψει μισὴ ὥρα τὴν συνεδρίαση. Ποῦ πάει νά πεῖ, ὁ ἀντιπολιτευόμενος βλέποντας πὼς δὲν ὑπάρχει ἀπαρτία κάνει τὴν ἐνστασή του, καὶ δίνεται ὁ χρειάζομενος καιρὸς καὶ στὴν Κυβέρνηση νά στείλει νά σηκώσει ἀπὸ τὰ κρεβάτια τοὺς ὄλους τοὺς φίλους τῆς καὶ νὰν τοὺς φέρει στὴ Βουλὴ γιὰ νά ποῦνε τὸ παρὼν.

Συμφωνοῦμε πὼς πρέπει νά περιοριστεῖ ἢ φοβερὴ κατάχρηση ποῦ γίνεται τώρα μὲ τίς ἐνστασες τῆς ἀπαρτίας, ὄχι ὅμως πάλι νά μποῦνε κάτου ἀπὸ τὸ ζυγὸ τοῦ κανονισμοῦ μονάχα οἱ ἀντιπολιτευόμενοι καὶ νά μείνουν ὀλοσδιόλου λεύτεροι οἱ Ὑπουργικοὶ νά κάνουν, ὅπως τοὺς ἀρέσει, τίς δουλιές τους.

ΟΙ ΔΥΟ

πρῶτες ἐνστασες γιὰ τὴν ἀπαρτία στὴ φετεινὴ σύνοδο τῆς Βουλῆς γενήκανε τὴν Τετάρτη, ὕστερ' ἀπὸ τὰ μεσάνυχτα, καὶ τίς κάνανε οἱ κκ. Πολυγίνης καὶ Τσιτσάρας.

Ἀξίζει νά περάσουν τὰ ὀνόματά τους στὴν ἀθανασία, γιατί ἔδεν κάμανε τίποτ' ἄλλο οἱ κύριοι αὐτοί, κάμανε ὅμως τίς πρῶτες ἐνστασες, ποῦ πάει νά πεῖ τὴν πρώτη τρύπα στὸ νερό, καὶ δὲν εἶναι μικρὴ δουλιὰ καὶ αὐτὴ.

ΑΝΑΜΕΣΑ

στὶς τόσες ψευτιὲς καὶ ἀηδίες ποῦ δημοσιεύουνε μερικὲς φημερίδες γιὰ τὸν Κωσταγερακάρη ξεχωριστὴ ἐντύπωση ἔκαμε στὸν κόσμον ἢ ψευτιά, πὼς εἶπε τάχα ὁ Κωσταγερακάρης τὴν τελευταία του στιγμή ὅτι ἀναγκάστηκε νά σκοτώσει τὸ Ντεληγιάννη, ὄχι γιατί ἔκλεισε τὰ χαρτοπαίγνια καὶ τὸν ἔβρισε δίχως δουλιὰ, ἀλλὰ γιατί εὗρεσκε ἀσχημὴ καὶ ἐπιζήμια στὴν πατρίδα τὴν... ἐξωτερικὴ του πολιτικὴ!

Μεγαλύτερη βρισιὰ στὴ μνήμη τοῦ Ντεληγιάννη δὲν μποροῦσε νά γίνει. Καὶ ὅμως οἱ ἴδιες οἱ φημερίδες ποῦ τὸν βρίζουνε σήμερα τόσο ἄτιμα, ἀκόμα χτὶς χαρακτηρίζανε τὸ θάνατό του γιὰ ἐθνικὴ σφοδρὰ καὶ ἀναθηματίζανε τὸ φονιά του.

ΘΕΑΤΡΙΚΑ

ΝΕΑ ΕΡΓΑ

«Νέα Σκηνή» «Τὸ ποντικᾶκι» καὶ ἡ «Ἀποχώρηση» - «Πολυθέαμα» «Θέατρο Νεολόεως» «Ὁ Ἀρχιεργάτης».

Εἶναι πολὺ εὐχάριστο, ὅτι φέτο ἡ «Νέα Σκηνή» δείχνει κάπια ἐκλεχτικὴτητα στὰ ἔργα τῆς ὕστερα ἀπ' τὸ Μπράκο ὁ Παγιερὼν, γνωστὸς ἀπ' τὰ 1860 στὸ θέατρο ὅπου πολλὰ του δράματα καὶ κωμωδίες παραστάθηκαν μ' ἐπιτυχία μεγάλη. Λεπτότατος ποιητὴς καὶ αὐτὸς, γράφει πάντοτε τὰ ἔργα του μὲ μιὰ λαφριά δραματικὴ πνοή, μ' ἀρκετὴ κομψότητα στὴν πλοκή, καὶ μὲ πολὺ πνεῦμα στὸ διάλογο. Ἐκεῖνο ὅμως ποῦ περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλο ξεχωρίζει τὸν Παγιερὼν εἶναι ἡ ὑπέροχη, ἢ μοναδικὴ του τέχνη στὸ πλάσιμο καὶ στὸ χαρακτηρισμὸ κωμικῶν τύπων. Σὲ μιὰ ἀπ' τίς ζωντανότερες κωμωδίες του «Le monde ou l'on s'ennuie» ζουγραφίζει μὲ τὰ ζωηρότερα χρώματα καὶ χτυπάει μὲ δύναμη καὶ πρωτοτυπία τὰ πολιτικὰ καὶ φιλολογικὰ σκλόνια. Ἄλλα του ἔργα, ποῦ ξεχωρίζουνε, εἶναι «Les faux ménages» στὰ 1869, «Les Cabotins» 1874, ἡ μονόπραχτη κωμωδία του «Ἡ Σπίθα» παιγμένη καὶ δῶ ἀπ' τὴ «Νέα Σκηνή» κτλ. Στὰ 1882 ἔγινε καὶ μέλος τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας. Ἐξὸν ἀπὸ τὸ θέατρο, ἔχει γραμμένα ποιήματα καὶ ἄλλα φιλολογικὰ ἔργα.

*

Ἡ Κυβέλη πρέπει νά χρωστάει χάρη στὸν Παγιερὼν γιατί μὲ δύο του ἔργα τῆς ἔδωσε ἀφορμὴ νά δείξει ὅτι καλύτερο ἔχει ἀπ' τὸ ταλέντο τῆς. Καθὼς στὴ «Σπίθα» τόσο ἰδανικὰ μᾶς ἔπλασε τὸ ρόλο τῆς ἀθῶας τῆς ξένοιαστης καὶ παιγνιδιάρικης κόρης, ἔτσι καὶ στὸ «Ποντικᾶκι» μᾶς ζωντάνεψε μὲ τόση ἀλήθεια καὶ δύναμη τὸ χαρακτήρα τῆς ντροπαλῆς, τῆς σεμνῆς, μὲ ἐρωτοχτυπημένης παρθένας. Ἐνα κοριτσάκι ἀπλὸ, δειλὸ, ἡσυχο, χαριτωμένο μὲ παρθενητικὴ σεμνότητα καὶ μ' αἰσθήματα γυναικάς, εἶταν ὁ ρόλος τῆς καὶ πρέπει νά ἠμολογήσουμε ὅτι τὸν τύπον αὐτόν τῆς κόρης τὸν τόσο ἀγαπητὸ στὸ θέατρο τοῦ Παγιερὼν μοναχὰ ἡ Κυβέλη μποροῦσε νά μᾶς τὸν παρουσιάσει. Γιατί αὐτὸς εἶναι ὁ ρόλος τῆς Κυβέλης καὶ σ' αὐτόν πραγματικὰ εἶναι μεγάλη τεχνίτρα. Οἱ ἄλλοι ἠθοποιοὶ μοναχὰ κρατήσανε τὰ μέρη τους. Δὲ συμφωνοῦμε βέβαια μὲ τὴ γνώμη κάποιου θεατῆ ποῦ ἔλεγε πὼς ἡ Κυβέλη ἀκολουθώντας τὸ σύστημα τῶν μεγάλων συναδέρφων τῆς διάλεξε πρόσωπα μέτρια στὸ θιάσό τῆς, γιὰ νά φαίνεται ἡ Τέχνη τῆς καλύτερα, ξεχωριστὰ ὅμως γιὰ τὴ παράσταση αὐτὴ μποροῦμε νά τὸ πιστέψουμε.

*

Τὸ πολυθέαμα τοῦ κ. Βώκου ἀνοίξε τὸ παραμυθένιο Σάββατο στὸ Ὡδεῖο Λόττερ. Ἀκόμα ὅμως δὲν μπορέσαμε νά καταλάβουμε γιὰ ποῖο λόγο ἀνοίξε, γιατί στήθηκε τὸ θεατράκι αὐτό, καὶ τί γυρεύει τέλος πάντων νά κάνη. Εἶναι καθαρά ἐμπορικὴ ἐπιχείρηση; Ἄν εἶναι, δὲ συχαίρουμε τότε καθόλου τοὺς κυρίους τοῦ «πολυθεάματος» γιὰ τὸ ἐμπορικὸ τους πνεῦμα. Ἐδῶ ὑπάρχουνε τόσα καὶ τόσα θεάτρα, ἓνα μὲ πᾶλλον καλοῦτσικα στὸ προσωπικὸ τους, καὶ ὑποφερτὰ στὰ ἔργα τους. Καὶ ὅμως ναυαγοῦνε. Πὼς θέλουνε λοιπὸν αὐτοὶ νά πετύχουνε, ἀφοῦ τὰ πρόσωπά τους, ἔξω ἀπ' τὸ Βονασέρα καὶ τὸ Λεκατσά, μοιά-